

Contact

Driemaandelijks magazine van de stichting ESDA

- 02 Redactioneel **Energievretter**
- 03 Overdenking **Energievoorraad**
- 04 Relaties **Tijd nemen voor jezelf**
- 06 Dialoog **De energie van God**
- 08 Interview **Hans leidt windenergie in goede banen**
- 10 Verdieping **De energieke Geest**
- 12 Achtergrond **Stamelen over Gods almacht**
- 14 Boek en film **Windvanger – het boek en de film**
- 16 Voedsel voor **de geest** **Energie om te spreken**
- 18 Groen! **Twee soorten energie**
- 20 ESDA **Contactgegevens**

Energie

Energievreter

Lydia Lijkendijk

Op deze plek heb ik wel eens geschreven over de hond die niet van mij is, maar waar ik regelmatig op pas. De hond hoort bij de kleine meisjes die evenmin van mij zijn en op wie ik ook regelmatig pas. De meisjes en de hond zijn een *package deal*; het een kan niet zonder het ander. Twee van de meisjes zijn inmiddels op een leeftijd waarop ze graag stilletjes naar hun kamer verdwijnen, daar onzichtbaar verblijven en zich er bezighouden met alles behalve huiswerk. En er alleen nog uit te bewegen zijn voor bergen tosti's of ladingen boterhammen, waar ze weer nieuwe energie van krijgen. Om van alles mee te doen behalve huiswerk.

De jongste en de hond zijn allesbehalve stilletjes. Als ik kom, hebben ze een Programma voor mij. Om te beginnen dompel ik ons alle drie, kind links, hond rechts, onder in de wereld van Annie M.G. En als ik moe ben van voorlezen, doen we verstoppertje. Die hond is een spelbreker, hij verradt altijd luid kwispelend waar ik zit. Of we schommelen. Of we maken kunstwerken van strijkkralen, of we wandelen naar de winkel om de voorraad brood en koekjes aan te vullen. Wat ik daar in elk geval nooit doe, is rustig op een stoel zitten. De krant die ik altijd meebreng, voor je-weet-nooit, kan telkens ongelezen weer mee naar huis. En als ik thuiskom, moet ik heel hard uitrusten, omdat mijn energievoorraad tot de bodem toe is opgebruikt.

De tuin van het huis waarin de meisjes en de hond wonen, zag er tot voor kort uit als een bijjartlaken. Dat wil zeggen: voordat de hond er was. De hond, een cockerspaniël, is een 'ijverige, actieve en krachtige jachthond', zegt Wikipedia. Hadden ze dat nu maar geweten voor ze hem hadden aangeschaft. Want hij graaft er ijverig, actief en krachtig in *no time* enorme gaten in. Daar staat hij dan stralend bij te kijken. Als ik op het raam klop en driftig hoofdschuddend 'Nee!' roep omdat hij op het punt staat verder te gaan in het aardbeienperk, kijkt hij verbaasd om zich heen tegen wie ik het eventueel zou kunnen hebben. 'Moi?!' lijkt hij te denken, hoewel hij verder geen groot denker is. Hij is het allerschattigste beest ooit, maar man, wat een energievreter. Want ja, een hond die de tuin verandert in een krater, blijft niet schoon, kan ik je vertellen. Dus daar moet je wel iets mee als 'ie weer naar binnen wil. Leuk verhaal voor een volgende keer: de hond die naar Zwitsal ruikt. Eerst maar eens genieten van de zomer. Nieuwe energie opdoen. En een verse *Contact* lezen, met als thema: Energie. Als je daar geen energie van krijgt!

Colofon

Contact is een gratis uitgave van het Kerkenootschap der Zevende-dags Adventisten **ESDA-Instituut** Amersfoortseweg 18, 3712 BC Huis ter Heide
 Tel: 030 - 6934509 | Email: esda@adventist.nl | Web: www.esda-online.nl | INGbank NL76 INGB 0000 0383 25 | Rabobank NL59 RABO 0155 9483 18
Woord van Hoop (ESDA België) Ernest Allardstraat 11, 1000 Brussel | Tel: 02-5113680 | ING Bank BE47 3100 1698 4180
Verantwoordelijke uitgever België Jeroen Tuinstra, Minimenstraat 61, 1000 Brussel **Hoofdreducteur** Lydia Lijkendijk
Redactiesecretaris Joanne Balk-Geertlings **Redactie** Tom de Bruin, Silbert Elizabeth, Jeroen Tuinstra en Reinder Bruinisma
Vaste medewerkers Marie Rahajaan - kunstsociologe en Glenn Ripassa - docent hbo **Vormgeving** Paul de Bruin - Limelight Design Studio
Foto's omslag Ljupco Smokovski en Gearstd/Shutterstock.com **ISSN** 2542-548X **Druk** Van de Ridder - Nijkerk **Oplage** 2200 ex.

redactioneel

Scan mij

Giften

Contact wordt gerealiseerd mede dankzij jouw giften. Scan de QR-code hiernaast met je mobiel of tablet om je donatie voor *Contact* te geven aan Stichting ESDA-Instituut. Deze QR-code is tot 5 april 2025 geldig.

Energievoorraad

Joanne Balk

Toen we de indeling van deze editie van Contact bespraken, was het idee om mij iets over de energierekening te laten schrijven. Alleen valt daar niet heel veel over te vertellen. Behalve dan dat ik die veel te hoog vind.

Nu kies ik er overigens zelf voor om die rekening hoog te laten zijn. Want hoe-wel we de zonnige maanden tegemoet gaan, weet je het maar nooit met de nieuwe prijzen. En ik heb me er ook nog niet heel erg in verdiept moet ik eerlijk bekennen. In elk geval denk ik er niet over om in te stemmen met het voorgestelde nieuwe maandtarief, want dat zit voor mijn gevoel zó laag dat ik aan het einde van de rit dan misschien flink zal moeten bijbetalen. En daar houd ik niet van. Ik bouw liever een soort van spaarpotje op. Dat lage tarief is natuurlijk de compensatie voor wat ik nu te veel betaal, maar toch.

Reserves

Het hebben van reserves is echt geen gek idee als je het mij vraagt. Het moet natuurlijk wel kunnen, maar als het kan, dan geeft het een rustig gevoel.

In Matteüs 25:1–13 lezen we de gelijkenis van de tien wachtende meisjes. Ook zij kregen te maken met het hebben van reserves. Vijf hadden voldoende olie meegenomen om hun lamp brandende te houden. De vijf anderen gingen er wellicht vanuit dat dit niet nodig zou zijn.

Vorbereiding

De tien meisjes uit dit verhaal zijn onderweg naar een bruiloft en ze wachten op de bruidegom. Het verschil tussen de meisjes zit hem in de voorbereidingen die ze getroffen hadden. Ze hebben alle tien een lamp mee. Voor alle tien duurt het lang. Allemaal vallen ze in slaap en allemaal worden ze midden in de nacht gewekt doordat iemand roept dat de bruidegom eraan komt. Op het moment dat ze weer bij hun positieven zijn, merken ze wat een goede voorbereiding doet. Alle tien willen ze hun lamp aansteken, maar bij vijf mislukt dat. Dus gaan die vijf op pad om olie te halen. Alleen tegen de tijd dat ze terug zijn, blijkt het te laat. De vijf anderen zijn al door. De gelijkenis gaat er natuurlijk over dat je voorbereid moet zijn en alert moet blijven. Jezus roept in deze gelijkenis zijn leerlingen op tot waakzaamheid. Ze moeten blijven opletten en zich richten op zijn wederkomst.

Overbruggen

Het wachten op de bruidegom in dit verhaal is een metafoor voor het wachten op de wederkomst van Jezus. Als de bruidegom langer wegblijft dan verwacht, dan is het belangrijk dat je de tussentijd kunt overbruggen. Dat er voldoende olie in je lamp zit. Dat overbruggen zit hem voor ons in het voldoende geestelijke reserves hebben. Die bouw je op door je in God te verdiepen en een band met Hem te krijgen. Door de ervaringen die je met God opdoet, krijg je als het ware brandstof om op te teren. Om verder te kunnen, getroost en bemoedigd te worden. God geeft je dat wat je nodig hebt als je Hem daarom vraagt.

*Door de ervaringen
die je met God opdoet,
krijg je als het ware
brandstof om op te teren*

Gods belofte

De wederkomst van Jezus is een belofte aan ons. We worden niet aan onszelf overgelaten en dat is heel goed nieuws. Hij wil zijn koninkrijk voor ons verwezenlijken. Het is aan ons om het aan te nemen. En als we het aannemen, helpt Hij ons de reserves op te bouwen die we nodig hebben. Uitkijken naar een toekomst met Hem geeft ons vertrouwen, houvast en nieuwe energie.

wk1003mike/
Shutterstock.com

Yevhen Prozhyrko/
Shutterstock.com

Tijd nemen voor jezelf

Glenn Ripassa

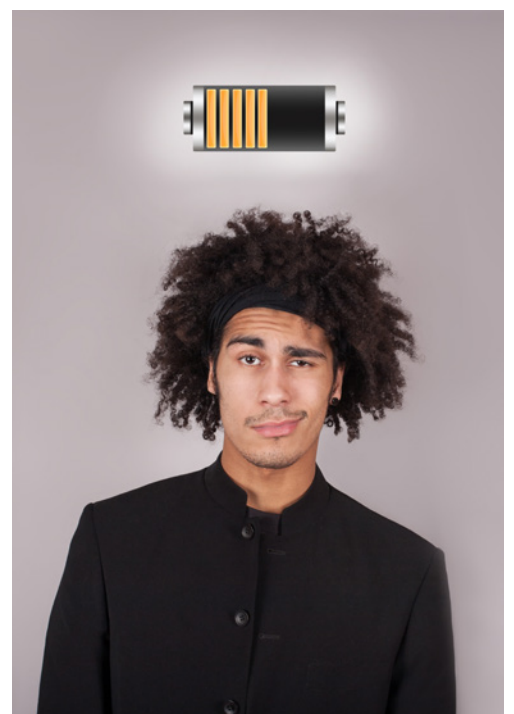
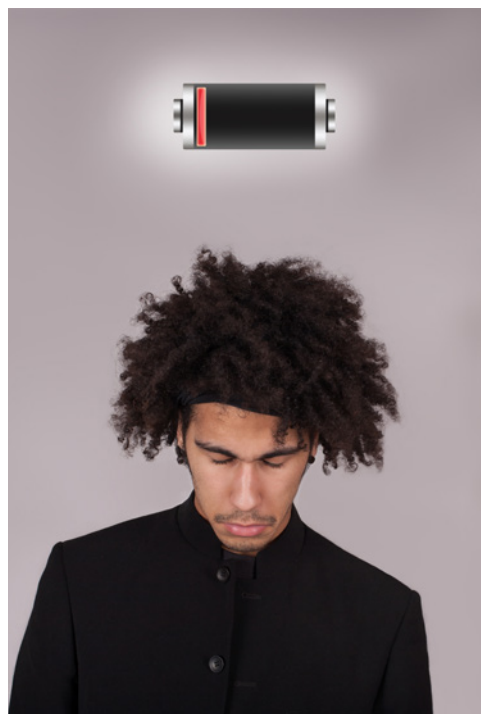
*Jouw energie is kostbaar.
Om te kunnen blijven
functioneren, moet je
de balans bewaken*

Zelfzorg en het in balans houden van je energie zijn belangrijke onderwerpen in het dagelijks leven. Vanuit een christelijk perspectief is het ook van belang om stil te staan bij deze onderwerpen. En te zorgen voor jezelf op een manier die in lijn is met bijbelse principes en waarden.

Zelfzorg is het nemen van verantwoordelijkheid voor je eigen welzijn en het bewust zorgen voor je eigen fysieke, mentale, emotionele en spirituele gezondheid. Vanuit een christelijk perspectief is zelfzorg belangrijk omdat je lichaam een tempel is van de heilige Geest (1 Korintiërs 6:19–20). Je bent gemaakt naar het beeld van God (Genesis 1:26–27). Het is jouw verantwoordelijkheid om goed voor jezelf te zorgen zodat je gezond en fit bent om Gods wil te doen en Hem te dienen.

Grenzen stellen

Een belangrijk aspect van zelfzorg is het stellen van grenzen. Je moet leren om ‘nee’ te zeggen tegen activiteiten of situaties die jou uitputten en je energie wegnemen. Dit betekent niet dat je niet bereid moet zijn om anderen te helpen, of om je in te zetten voor de kerk of andere organisaties. Maar het betekent wel dat jij jouw prioriteiten moet

stellen en ervoor moet zorgen dat je niet overwerkt of uitgeput raakt. Je moet je realiseren dat jouw energie kostbaar is en dat je de balans moet bewaken om te kunnen blijven functioneren.

Je energie in balans houden

Het in balans houden van je energie is essentieel om gezond te blijven. In de Bijbel zijn verschillende voorbeelden te lezen van hoe Jezus zelf zorgde voor zijn energie en hoe Hij zijn discipelen aanmoedigde om hetzelfde te doen. Jezus nodigde zijn discipelen bijvoorbeeld uit om naar een stille plek te gaan en rust te nemen na een drukke periode van dienen en prediken (Marcus 6:31). Hij nodigde hen ook uit om hun lasten bij Hem neer te leggen en te rusten in zijn aanwezigheid (Matteüs 11:28–30).

Het is essentieel om aandacht te besteden aan je binnenwereld, pas dan kun je iets betekenen voor de buitenwereld. Dit betekent dat je tijd moet nemen voor gebed en Bijbelstudie, maar ook voor rust en ontspanning. Door tijd te nemen voor jezelf en te zorgen voor je eigen welzijn, kun je beter je werk uitvoeren en je inzetten voor anderen.

Prioriteiten Stellen

Om je grenzen te bewaken kun je verschillende stappen zetten. Allereerst is het belangrijk om je prioriteiten te stellen en te weten wat voor jou echt belangrijk is. Maak een lijst van activiteiten en verplichtingen, en bepaal welke daarvan echt nodig zijn en welke je kunt laten vallen. Wees daarbij realistisch en besef dat je niet alles kunt doen. Een tweede stap is leren om nee te zeggen. Dit kan moeilijk zijn, vooral als je gewend bent om altijd ja te zeggen tegen anderen. Maar het is belangrijk om te beseffen dat het oké is om nee te zeggen en dat het soms zelfs noodzakelijk is voor je eigen welzijn. Doe dat wel op een vriendelijke manier en geef aan waarom je dit doet.

Een derde stap is het beter organiseren van je tijd en energie. Plan bijvoorbeeld momenten van rust en ontspanning in je agenda en houd deze ook echt vrij. Geef daarbij ook aan wanneer je niet beschikbaar bent en laat anderen weten dat je tijd voor jezelf nodig hebt.

Weer opladen

Er zijn verschillende manieren om je energievoorraad aan te vullen en weer op te laden. Sommige mensen vinden rust en ontspanning door te sporten, anderen door te wandelen of te bidden. Een hobby beginnen waar je energie van krijgt, kan helpend zijn. Kijk terug op je leven en vraag je af waar je blij van wordt, waar je 's morgens voor wilt opstaan, waar je een glimlach van op je gezicht krijgt. Ook tijd doorbrengen met vrienden en familie kan energie geven. Het is belangrijk om voor jezelf te ontdekken wat jou helpt om op te laden en dit ook regelmatig te doen.

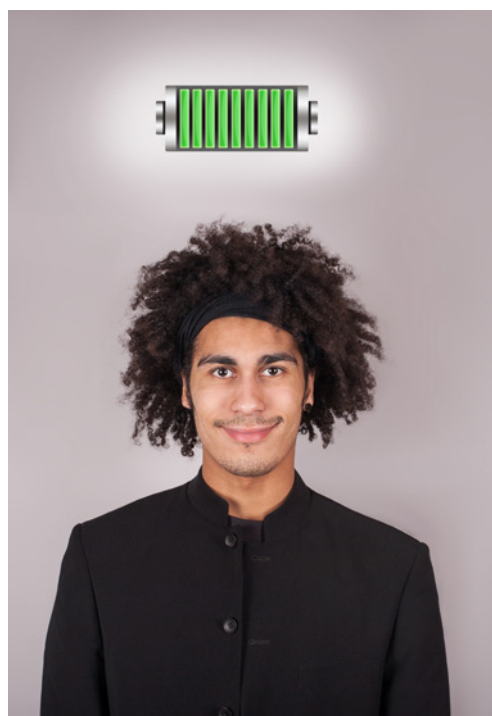
Hoe deed Jezus dat?

Jezus was zich goed bewust van het belang van het in balans houden van je energie. Jezus vond zijn rust en kracht in de aanwezigheid van zijn Vader en door tijd te nemen voor gebed (Marcus 1:35).

Jezus leidde een leven van dienstbaarheid en compassie, waarbij Hij zichzelf opofferde voor anderen. Dit soort activiteiten zouden voor veel mensen mentaal en emotioneel uitputtend zijn, maar Jezus putte kracht uit zijn liefde voor anderen en zijn toewijding aan Gods wil.

Hij had een onwankelbaar vertrouwen in God en zijn plan voor de wereld. Dit vertrouwen heeft Hem geholpen om kalm te blijven in stressvolle situaties en om zijn energie en balans te behouden.

Laten wij proberen te leren van hoe Hij op aarde heeft geleefd.

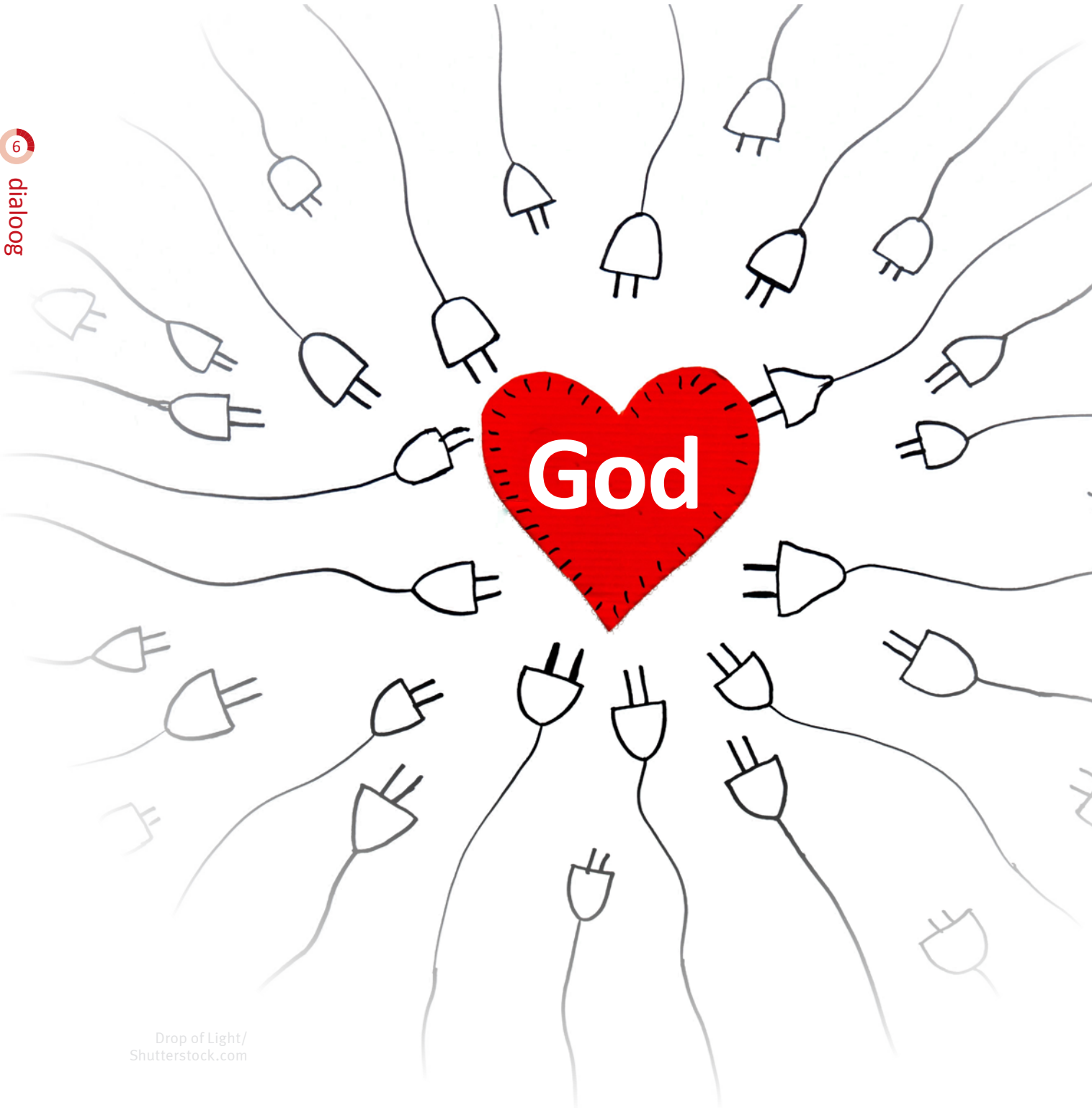

De energie van God

Thijs de Reus

De bedoeling van deze uitgave van *Contact* is dat je er energie van krijgt en dat je, waar dat nodig is, ook energie bespaart. Laten we het eens vanuit een ander perspectief bekijken: om energie te krijgen, moet je eerst ergens energie in steken. Het is net als met de verwarming: om er lichamelijk 'warmpjes bij te zitten' in huis, zul je er eerst energie in moeten steken in de vorm van een brandstof.

6 dialoog

We merken al gauw dat we, door energie te investeren in dingen waar ons hart naar uitgaat, iets vergelijkbaars doen als wat God ook heeft gedaan voor ons. God stak een hoop energie in de schepping van deze wereld. Ook al weten we dat God daarvan niet moe is geworden of uitgeput is geraakt, toch is duidelijk dat God moeite heeft gedaan (Jesaja 40:28). God deed dat omdat Hij daar graag iets voor terug wilde krijgen, namelijk de liefde, de waardering en het respect van alles wat Hij heeft gemaakt. Dat blijft God doen zelfs nadat er iets grondig is misgegaan. God had daar vanaf het begin een plan voor klaar liggen (Efeziërs 1:4).

Hoeveel moeite God wil doen, blijkt uit het feit dat Hij er maar liefst twee personen van de goddelijke drie-eenheid voor naar deze aarde stuurt. Zijn Zoon en daarna zijn opvolger, de heilige Geest. We zijn Gods kinderen en die wil Hij niet als wezen achterlaten (Efeziërs 1:5; Johannes 14:8). God doet oneindig veel moeite voor ons.

In Christus zijn

God heeft dus veel moeite en energie in ons geïnvesteerd en dat geldt ook voor de apostel Paulus. Paulus steekt energie in de gemeente Efeze. Dit kwartaal bespreken we in onze gespreksgroepen op sabbatmorgen de brief die hij hun schreef. Wij lezen als het ware over de schouders van de Efeziërs mee.

God stak een hoop energie in de schepping van deze wereld

Hoe reageren wij daarop? We moeten niet denken dat het door al die inzet om ons heen voor ons verder een moeiteloos iets zal zijn. Ook van ons wordt inzet verwacht.

Let op hoe Paulus Gods verbondenheid met de mens beschrijft. In Efeziërs 1 kom je telkens weer de uitdrukking tegen dat wij 'in' Jezus Christus zijn. God is ons genadig 'in zijn geliefde Zoon' (Efeziërs 1:6). Natuurlijk kunnen we niet letterlijk 'in' Gods Zoon zijn. Door dit voorzetsel te gebruiken, wordt duidelijk hoe nauw verbonden we zijn met God. Je kunt ergens op, boven, naast of bij zijn, maar dan is er altijd een zekere afstand. Je kunt in de winter heel 'dichtbij' je huis zijn, maar dat helpt je niet: het is koud buiten. Alleen als je 'in' je huis bent, heb je het lekker warm.

God wil ons heel dichtbij hemzelf hebben. We zijn kinderen van Hem en we mogen in hetzelfde huis wonen. Ouders weten hoeveel levensvreugde dat geeft, maar soms kost het ook heel veel energie. Toch doen ouders dat en God doet dat ook voor de mens. Hij spaart kosten noch moeite voor zijn gemeente.

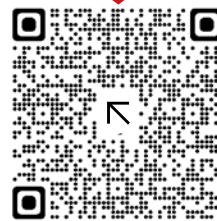
Praktische voorbeelden

Wat verwacht God daarvoor terug van zijn gemeente? In ieder geval dat zij geen onderscheid maken tussen mensen. In deze brief illustreert Paulus dat door te wijzen op het wegvallen van het onderscheid tussen gelovigen met een Joodse achtergrond en die met een heidense achtergrond (Efeziërs 2–3). Elders doet hij hetzelfde voor het onderscheid tussen man en vrouw (Galaten 3:28).

Verder wil Paulus dat ze hun vroegere manier van leven veranderen. Geen loze denkbeelden meer navolgen, maar de waarheid zoals Jezus Christus die bekend heeft gemaakt in woord en daad. De kern daarvan is dat wij onze naasten vergeven zoals God ons in Christus heeft vergeven. Dat is de weg van de liefde (Efeziërs 4:32; 5:1–2).

Paulus gaat ook in op de praktische uitwerking in het dagelijks leven. Dat vat hij samen door te zeggen dat we uit eerbied voor Christus *elkaars* gezag aanvaardden. Als je Christus hebt aanvaard, dan is Hij degene die je navolgt en is Hij het hoogste gezag. Dat is het einde van menselijk streven om degene te zijn die gehoorzaamd moet worden of wiens mening doorslaggevend is. Alleen wat Christus zegt, is van doorslaggevende betekenis. Als we dat doen, dan is dat het einde van alle onderlinge strijd. Dat kost inderdaad energie, maar bedenk hoeveel energie er ook vrij komt in je leven!

Scan mij

Dialoog

Het 3^e kwartaal van het boekje *Dialoog* van 2023 heeft als titel: **Efeziërs.**

Dialoog is een halfjaarlijkse uitgave van de Adventkerk.

Bestel *Dialoog* via:

www.servicecentrum-adventist.nl

Prijs excl. verzendkosten
€ 16,00.

Hans Wisselink
binnen de XV90.

Hans leidt windenergie in goede banen

Lydia Lijkendijk

Hans Wisselink (63) uit Bunnik is getrouwd met Meriam en vader van twee volwassen dochters. Hij is als ouderling betrokken bij zijn kerkgemeente Huis ter Heide. In het dagelijks leven houdt hij zich als professional bezig met windenergie.

Jij zit in de windmolens. Kun je eens uitleggen wat jouw werk precies inhoudt?

‘Als werktuigbouwkundige was ik na mijn HTS-opleiding op zoek naar een werkplek waar ik kon bijdragen om de wereld een stukje beter te maken. Volgens Genesis 1:28 hebben we de opdracht de wereld te beheersen, niet te overheersen of uit te buiten. Ik vond mijn eerste werkplek bij een stichting die mechanisch water oppompende

in de windenergie. En nog wel in mijn eigen woonplaats! De beslissing was snel genomen, want ik zag deze mogelijkheid als antwoord op mijn gebeden. Ik ging meehelpen om een elektriciteit opwekkende windmolen te ontwikkelen. Toen een concurrent ons moederbedrijf overkocht, was ik even ‘uit de wind’. Maar sinds 2007 ben ik weer terug en werk ik in Hilversum mee aan het ontwerpen, bouwen en testen van een windmolen. Deze is 90 meter hoog en heeft een diameter van 115 meter. Na zeven jaar testen zijn we nu die laatste molen aan het aanpassen voor een drijvend platform in Frankrijk.’

‘De wind vangen is een boeiende en complexe uitdaging’

windmolens ontwierp, bouwde, testte en plaatste in derdewereldlanden. Dat heb ik ook allemaal mogen doen. Helaas draaide de overheid de subsidiekraan dicht en hield deze stichting op te bestaan. Jaren later kwam ik een oud-collega tegen die iemand zocht zoals ik, om bij hem te komen werken

Hoeveel energie levert een windmolen bij benadering op?

‘Ik zie windenergie als de beste en schoonste optie om onze groeiende behoefte aan elektriciteit aan te vullen. In de nacht is er geen zon en Nederland ligt te noordelijk om daarvan een goed rendement te krijgen. Alleen in de zomer en overdag heb je er profijt van. Het

waait ook niet altijd in Nederland, maar wel érgens in Noordwest-Europa. De opbrengst van een windmolen is afhankelijk van veel factoren. Zoals de windsnelheid; een twee keer hardere wind geeft acht keer meer opbrengst. En de diameter van de wieken; twee keer langere wieken geven vier keer meer opbrengst. Ook de hoogte van de toren en de omliggende bebouwing zijn bepalend. Hoe hoger de toren, hoe minder last die heeft van wervelingen die bomen of gebouwen veroorzaken. De meeste molens die nu in Nederland staan, leveren jaarlijks elk zo'n 6 tot 7,5 miljoen kWh per jaar; elke molen levert genoeg energie voor zo'n 2.000 tot 2.500 huishoudens. De grootste molen van Nederland staat op de Maasvlakte, die levert zelfs vier keer zoveel energie.'

Wat vind je van de kritiek die sommige mensen hebben op windenergie (horizonvervuiling, geluidsoverlast, slecht voor de vogels)?

'Aan al die voordelen van windmolens zitten natuurlijk ook nadelen. Sommige mensen vinden windmolens horizonvervuiling, maar ik vind ze juist mooi omdat ze een bijdrage leveren aan schone energie. Als je in de buurt woont, kun je last hebben van het gesuis van de wieken, vooral in de nacht als het stil is. Daarom gaat vaak een deel van de opbrengst naar de mensen die in de buurt wonen, om openbare voorzieningen te betalen. Overigens: mensen die naast een spoor wonen, wennen ook aan geluid en krijgen nooit compensatie. Inderdaad worden sommige vogels helaas door de wieken geraakt. Elke dode vogel is er één te veel. Maar door klimaatverandering, veroorzaakt door vervuilende industrieën, gaat er veel méér natuur kapot. We moeten keuzes maken, want we willen wel steeds meer elektriciteit verbruiken. Windmolens vind ik dan de beste keuze.'

Krijg je, door met de elementen bezig te zijn, een ander beeld van de schepping?

'Nee. Maar de wind 'vangen' en omzetten in energie is wel een boeiende en complexe uitdaging. Het is indrukwekkend om te zien hoe de wind ontstaat, zich gedraagt en welke krachten er bij vrijkomen.'

Heb je wel eens iets bijzonders meegemaakt in je werk?

'Ik ging naar Marokko met twee collega's uit China om daar onderhoud te doen aan een windmolen. Het zat wat tegen en we konden het niet afronden op de vrijdag. Ik wilde natuurlijk niet op sabbat doorgaan, maar mijn collega's wilden snel afronden om weer naar

huis te kunnen. Ik bad voor een oplossing. Die kwam doordat mijn ongelovige Chinese collega's toe waren aan een weekend vrij. Vanuit mijn hotelkamer kon ik de eredienst online volgen, en 's middags had ik tijd voor een strandwandeling. Gods wegen zijn wonderbaarlijk.'

Krijg je zelf ook energie van je werk?

'Omdat ik ervan overtuigd ben dat windenergie een goede manier is om elektriciteit op te wekken, voel ik me gedreven me daarvoor in te zetten. Dit geeft mij de energie om door te gaan. Ook krijg ik energie als ik weer dingen geleerd heb over God in de sabbatschool of tijdens een goede preek. Dan word je opgeladen, zodat je er weer tegenaan kunt.'

Is er nog iets wat je mee wilt geven aan de lezers van Contact?

'In Johannes 3:16 staat dat God de wereld lief heeft. Ik heb begrepen dat dit niet alleen gaat over de mensen die op deze aardbol wonen, maar ook over de flora en fauna, eigenlijk over het gehele universum. Als God dit alles lief heeft, en het ons in beheer heeft gegeven, zouden wij dan ook niet goed voor de wereld moeten zorgen?'

Hans op bezoek bij de XVgo in Marokko.

De energieke Geest

Tom de Bruin

De carrière van Jezus begint met zijn doop. Alle vier evangeliën spreken er uitgebreid over. Eén profeet, Johannes, is bezig mensen te dopen in de Jordaan, en Jezus wil zich ook laten dopen door hem. Dat gebeurt, en als Jezus boven water komt krijgt Hij de heilige Geest.

De Bijbel gebruikt de metafoer van een neerdalende duif voor de Geest die op Jezus neerdaalt. Mijn ornithologische kennis (kennis van vogels, red.) is onvoldoende om te zeggen of er iets bijzonders is aan de manier waarop duiven dalen. Waar ik wél veel over kan zeggen is die Geest. Jezus ontvangt de Geest bij zijn doop, en Johannes belooft dat Jezus ons zal dopen met de Geest en met vuur. Dat tweede zien we algauw gebeuren in Handelingen 2 (zie pagina 16). Maar wat betekent het om de Geest te ontvangen en heeft het iets met energie te maken?

De heilige Geest is de echte energiebron voor eeuwig leven

De Geest geeft energie

Lucas vertelt het verhaal van de Geest heel uitgebreid, ik zou de hoofdstukken 3 en 4 eens goed doorlezen. Nadat Jezus zich laat dopen, is Hij helemaal vol van de Geest (Lucas 4:1). De Geest leidt Jezus de woestijn in, waar Hij door de duivel op de proef wordt gesteld. Jezus keert dan vol energie van de Geest terug naar Galilea (Lucas 4:14). Hier legt Hij uit wat het precies betekent dat Hij de Geest heeft:

'De Geest van de Heer rust op Mij, want Hij heeft Mij gezalfd. Om aan armen het goede nieuws te brengen heeft Hij Mij gezonden, om aan gevangenen hun vrijlating bekend te maken en aan blinden het herstel van hun zicht, om onderdrukten hun vrijheid te geven, om een genadejaar van de Heer uit te roepen.' (Lucas 4:18–19)

Het is duidelijk hoe energiek Jezus hier is. Hij vertelt, door de profeet Jesaja te citeren, hoe het is om de Geest in zich te hebben: Hij barst van de leven gevende energie. En, heel belangrijk, Jezus ontvangt deze energie niet voor zichzelf. De Geest is er voor de ander: de armen, de gevangenen, de blinden, de onderdrukten.

Energie voor de ander

Gods Geest vult Jezus met energie om anderen te helpen. God geeft die Geest in overvloed (Johannes 3:34). Dat de Geest er voor de ander is, blijkt heel duidelijk uit de evangeliën. Jezus drijft demonen uit door de kracht van de Geest. Diezelfde Geest stelt Hem in staat de zieken te genezen. Door de energie gevende macht van God ontvangt Hij zondaars en brengt Hij Gods nieuwe wereld naar de armen.

*De Geest is er voor de
armen, de gevangenen,
de blinden,
de onderdrukten*

Als christenen die, net als Jezus, de Geest ontvangen, worden ook wij gedreven door de Geest. De Geest geeft ons energie om naar de ander om te zien. We worden begeesterd om de ander te helpen. Om te vechten tegen onderdrukking en oneerlijkheid, tegen armoede en ongelijkheid.

Levensenergie

Jezus is natuurlijk niet de eerste persoon die de Geest van God ontvangt. De lijst van energieke geestdragers in het Oude Testament is lang. Denk eens aan Otniël (Rechters 3:10), Gideon (Rechters 6:34), Mozes en de zeventig oudsten van het volk Israël (Numeri 11:24–27) en – misschien wel de bekendste – Simson (Rechters 13–16). Maar de allereerste persoon die de Geest ontvangt is natuurlijk Adam, de eerste mens. Nadat God hem maakt uit de aarde, blaast God zelf de Geest in hem. Dat de Geest staat voor energie is duidelijk, de kleisculptuur wordt levend. De Geest is de levenskracht zelf.

Maar het leven is natuurlijk maar tijdelijk. Zelfs Jezus, die vol was van de Geest, stierf. En daarmee komen wij bij de andere kracht van de Geest die Jezus duidelijk maakt. Paulus schrijft erover: ‘De eerste mens, Adam, werd een levend, aards wezen. Maar de laatste Adam werd een levendmakende geest’ (1 Korintiërs 15:45). Hij maakt een vergelijking tussen de eerste mens Adam, die door de Geest levend werd, en Jezus die hij de laatste Adam noemt. Jezus, die door de Geest uit de dood wordt opgewekt, wordt de echte energiebron voor het leven. Eeuwig leven.

Het is door díe Geest dat wij het eeuwig leven, de opwekking van de doden, en de vernieuwing van het heelal verwachten. De Geest die een reeks personen in het Oude Testament vulde, neerdaalde als een duif op Jezus, neerdaalde als vuur op de eerste christenen, en nog steeds óns vult met energie. De levende energie van de nieuwe schepping.

www.LumoProject.com

Stamelen over Gods almacht

Reinder Bruinsma

Wie probeert God te beschrijven, komt al snel op de proppen met termen als alwetendheid, alomtegenwoordigheid en almacht. Zodra we die woorden gebruiken, moeten we echter meteen erkennen dat we er niet goed raad mee weten. Hoe kunnen wij, die elke dag weer tegen ons gebrek aan kennis aanlopen, ooit begrijpen wat alwetendheid is? En hoe kunnen wij, als we in de file staan, of door ziekte aan huis gebonden zijn, snappen wat het betekent om nergens grenzen te ervaren en overal gelijktijdig aanwezig te kunnen zijn?

Wat betekent het dat God almachtig is? Wil dat zeggen dat God alles kan? Het idee van een almachtige God roept meteen allerlei vragen op. Kan God iets maken dat zo zwaar is dat Hij het niet kan optillen? Het antwoord van theologen op die vraag is dat Gods almacht natuurlijk de wetten van de logica volgt en dat daarom deze vraag onzinnig is. De vraag naar het hoe en waarom van het lijden en het kwaad in deze wereld is veel minder gemakkelijk te beantwoorden. Als God alles kan, waarom liggen de ziekenhuizen dan vol? En waarom krijgen de slachtoffers van die verschrikkelijke aardbeving in Turkije en Syrië een paar weken later ook nog te maken met rampzalige overstromingen?

Delen in Gods scheppingsmacht

Spreken over God is en blijft een kwestie van mentaal. Wij hebben er eigenlijk de woorden niet voor om aan te duiden wie en wat God is. Het blijft stamelen, en als we denken dat we allerlei termen en formules hebben gevonden om iets over Gods aard en over zijn activiteiten te kunnen zeggen, moeten we meteen een flinke stap terugnemen en beseffen: Hij is de *oneindige* God en wij zijn *kleine* mensjes. Ons begrip van goddelijke dingen blijft, aan deze kant van de dood, beperkt, vanwege de menselijke dimensie waarin wij leven. Volgens een bekende uitspraak van de apostel Paulus moeten we steeds beseffen dat ons kennen altijd maar 'ten dele' is en wij voorlopig tevreden moeten zijn met 'een afspiegeling' en met 'een raadselachtig beeld' (1 Korintiërs 13:12).

Mysterie

De Bijbel koppelt Gods almacht allereerst aan het feit dat Hij de Schepper is. 'In het begin schiep God de hemel en aarde' (Genesis 1:1). En sindsdien wordt deze schepping door Gods almacht in stand gehouden (Kolossenzen 1:15-18). Ondanks alle, steeds toenemende,

wetenschappelijke inzichten en alle theologische discussies blijft Gods scheppingsmacht een mysterie. We raken er nooit over uitgesproken en uitgedacht. Maar in het beperkte kader van dit artikel wil ik vooral benadrukken wat er in het bijbelse scheppingsverhaal uitspringt: God schiep ons naar zijn 'evenbeeld' (Genesis 1:26, 27). Wat dat woord ook precies mag betekenen, het houdt in dat we in bepaalde opzichten op God lijken.

Gods 'evenbeeld'

We zijn beelddragers van God. Dat houdt op zijn minst in dat God besloot zijn scheppend vermogen met ons te delen. Er zijn ontzaglijk veel dingen die wij mensen niet kunnen,

want alleen God is onbeperkt in zijn macht. Maar als Gods ‘evenbeeld’ kan de mens heel veel. De menselijke creativiteit is ongelooflijk groot. Daarbij moeten we niet alleen denken aan de Rembrandts en de Michelangelo’s van deze wereld, en aan de Bachs en Beethovens die ons leven, en dat van generaties vóór ons, hebben verrijkt. Maar vooral ook aan de gaven en talenten die elk mens heeft ontvangen.

Delen in Gods liefde

Veel vragen over Gods almacht moeten op een definitief antwoord wachten tot het moment dat wij ze rechtstreeks aan God kunnen stellen. Maar ondertussen moeten we beseffen dat Gods wezen niet alleen gekenmerkt wordt door almacht, maar ook door *liefde* (Johannes 3:16). Het is in onze mensenwereld een ervaringsfeit dat macht zonder liefde onherroepelijk leidt tot geweld en doffe ellende. Een bestuurder met macht, maar zonder liefde voor de mensen die hij bestuurt, wordt langzaam maar zeker een tiran en heeft niets begrepen van het bijbels beginsel van dienend leiderschap. Een docent die haar stof goed kent maar niet van haar leerlingen houdt, loopt vast in haar beroep. Een dominee die goed kan preken maar geen diepe belangstelling voor zijn gemeenteleden heeft – ook als ze soms lastig zijn – houdt zijn werk niet vol. Het is een

deel van het ‘evenbeeld-zijn’ van God dat we niet alleen creatief zijn en veel kunnen presenteren, maar dat wij ook delen in zijn liefde, en daardoor in staat zijn liefde te ontvangen en te geven.

Macht en liefde

De ultieme combinatie van macht en liefde werd realiteit in de komst van Jezus Christus naar deze aarde. Hoewel Jezus goddelijk was in de volste zin van het woord, beperkte Hij zich vrijwillig in het gebruik van zijn macht. Liefde drong Hem om af te dalen naar *ons* niveau, om ons te kunnen opheffen naar *zijn* niveau.

Liefdevolle almacht

Invloed en gezag moeten altijd ingebed zijn in liefde. Macht moet steeds samengaan met rekening houden met de ander. Als Gods ‘evenbeeld’ moeten we steeds beter leren beseffen dat Gods almacht een liefdevolle almacht is. Die macht lijkt nu vaak nog zo onbegrijpelijk begrensd in onze wereld die overal de wonden en littekens vertoont van ziekte, vernietiging en dood. Maar in geloof kunnen we ons optrekken aan de zekerheid dat die liefdesmacht groot genoeg zal blijken te zijn om ons allen eenmaal een nieuwe toekomst te geven. Een toekomst waarin we nooit meer enige reden zullen hebben om aan Gods liefdevolle almacht te twifelen.

Pagina 12: Ollyy/
Shutterstock.com

Onder: fran_kie/
Shutterstock.com

Windvanger

Reinder Bruinsma

het boek en de film

Nee, het is geen actiefilm van het kaliber van Spider-Man en hij is niet te vergelijken met een nieuwe James Bond. Maar *The Boy Who Harnessed the Wind* is beslist een absolute aanrader.

In maart 2019 werd *The Boy Who Harnessed the Wind* uitgebracht door Netflix. De film kreeg veel positieve kritieken en is voor diverse prijzen genomineerd. Wie liever leest dan kijkt, kan voor het fascinerende verhaal ook prima terecht bij het boek waarop de film gebaseerd is. En dat al sinds 2010 onder de titel *Windvanger* in een Nederlandse versie (en inmiddels ook als e-book) verkrijgbaar is.

De plot

Hoofdpersoon in *Windvanger* is William Kamkwamba, een 14-jarige jongen in een klein dorp in Malawi. Halverwege de jaren 2000 ondergaat het land een periode van rampzalige droogte en daardoor mislukt de oogst herhaaldelijk. Het dorp van William wordt daar ook zwaar door getroffen. Zijn ouders halen hem van school, omdat zij het schoolgeld niet langer kunnen betalen. Hij blijft echter clandestien enkele lessen volgen en vindt een manier om technische boeken uit de kleine schoolbibliotheek te lenen. Als hij leest over de mogelijkheden van windenergie, besluit hij dat hij een windturbine wil bouwen. Daarmee kan hij zijn dorp van stroom voorzien en de defecte waterpomp van het dorp weer laten functioneren. Met metaalresten, stukken hout, een gebroken schokdemper, delen van de fiets van zijn vader, en andere afgedankte spullen die hij op de vuilnisbelt van het dorp vindt, bouwt hij uiteindelijk een 12-meter hoge turbine. Het lukt om een gloeilamp te laten branden en uiteindelijk ook om de dorpspomp weer tot leven te wekken en de veldjes rond het dorp te irrigeren.

Elektriciteit en hoop scheppen

Windvanger is een fascinerend relaas, het is verbluffend en ontroerend. William, de onbetwiste held van het verhaal, schreef het met de hulp van de professionele auteur Bryan Mealer. De ondertitel van de oorspronkelijke

Engelstalige versie van het boek vangt de essentie ervan perfect samen: *Creating Currents of Electricity and Hope: Het scheppen van elektriciteit en van hoop*. Al lezend word je niet alleen gegrepen door Williams inventiviteit, maar vooral ook door zijn doorzettingsvermogen, en doordat hij een dorpsgemeenschap die in diepe crisis verkeert hoop weet te geven. Walter Isaacson, de schrijver van knappe biografieën, van o.a. Einstein en Leonardo da Vinci, gaf als commentaar dat dit een verbaazingwekkend, inspirerend en hartverwarmend boek is. En dat William Kamkwamba niet alleen de wind wist te beteugelen, maar ook een geweldig voorbeeld werd van vernuft en verbeeldingskracht.

Toen ik zo'n tien jaar geleden het verhaal van William las, was ik er dusdanig van onder de indruk dat ik het sindsdien vaak aan anderen heb aanbevolen of als verjaardagscadeau heb gebruikt!

Film: *The Boy who Harnessed the Wind*
Netflix, 2019 (113 minuten).

Boek: William Kamkwamba en Bryan Mealer,
The Boy who Harnessed the Wind
Harper/Collins, 2009.

Nederlandse editie: *Windvanger*.
Uitgeverij Boekerij, 2010.

William Kamkwamba woont de persconferentie bij voor de Netflix-film 'The Boy Who Harnessed the Wind' tijdens het 69ste Berlinale Film Festival op 12 februari 2019 in Berlijn, Duitsland.

Denis Makarenko/
Shutterstock.com

15

boek & film

Energie om te spreken

Jeroen Tuinstra

16

voedsel voor de geest

ArtMari/
Shutterstock.com

Bijbelgedeelte

“Toen het Joodse Pinksterfeest begon, waren alle gelovigen bij elkaar in een huis. Opeens kwam er uit de hemel een vreemd geluid. Het klonk alsof het hard begon te waaien. Het was overal in huis te horen. Ook zagen de gelovigen iets dat op vuur leek. Dat vuur verdeelde zich in vlammen, en op iedereen kwam een vlam neer. Zo kwam de heilige Geest in alle gelovigen. Daardoor begonnen ze te spreken in vreemde talen.”

Op dat moment waren er in Jeruzalem veel Joden uit alle delen van de wereld. Ze waren gekomen om het Pinksterfeest te vieren. Toen het geluid uit de hemel klonk, kwamen ze er allemaal op af. Ze begrepen er niets van. Want iedereen hoorde de gelovigen spreken in zijn eigen taal.

Iedereen was erg verbaasd en zei: ‘De mensen die daar praten, komen allemaal uit Galilea. Hoe kan het dan dat we ze allemaal horen spreken in onze eigen taal?’

Handelingen 2:1–8 (BGT)

Het is druk in Jeruzalem, veel gelovige pelgrims en buitenlandse toeristen, de stad bruist van de energie. Het is het Pinksterfeest, een oogstfeest waarbij je de eerste opbrengst van de oogst offert aan God. De oogsttijd is dus aangebroken en dat moet gevierd worden.

Voor de volgelingen van Jezus is dit een moeilijke tijd. Jezus is niet meer op aarde maar in de hemel. Nu moeten ze hun weg vinden zonder de directe hulp van Jezus. Hoe kunnen ze alles wat ze geleerd en gezien hebben, dat goede nieuws van Jezus, nu doorgeven aan anderen?

Alle gelovigen, meer dan een 100-tal, bevinden zich bij iemand thuis. Ze zijn druk aan het overleggen: hoe nu verder? Plots begint het hard te waaien en verschijnt er vuur in

Kort gebed

Almachtige God. We danken U voor de blijken van uw macht die we dagelijks ervaren. Geef ons, bij alle vragen die we hebben als we uw macht soms niet bemerken, de zekerheid van uw liefde. En help ons als uw "beeld"-dragers onze activiteiten altijd in te bedden in liefde voor anderen.
Amen

het huis. Niet het beste duo voor je veiligheid. Maar het is geen toevallige combinatie van wind en vuur. Dat zijn namelijk twee elementen waar je Gods aanwezigheid in kunt zien. Als het in de oude verhalen gaat over vuur of een windvlaag, dan is God nooit ver weg. Op wonderlijke wijze waait het vuur naar de gelovigen toe en verdeelt het zich over hen. Ze raken in vervoering, voelen de energie van een goddelijke kracht door zich heen stromen. Ze beginnen te praten in allemaal vreemde talen.

Buiten blijft dit niet onopgemerkt. Het vreemde geluid van de wind trekt Joodse pelgrims aan. En alsof die windvlaag en dat vuur nog niet verbazingwekkend genoeg zijn, horen ze ineens vreemden in hun taal spreken.

De wind en het vuur moeten spectaculair zijn geweest. Toch is dat niet wat de pelgrims over de hele wereld verbaast. Wat opzien baart, is dat ze het goede nieuws van Jezus in hun eigen taal horen. Iets wat wij vandaag heel normaal zouden vinden, want we horen zoveel vreemde talen om ons heen. Toch gaat het vaker zo in de oude verhalen: God wordt pas echt gevonden in de woorden die Hij spreekt en niet in de vorm waarin Hij zich manifesteert. Alle energie die God ons geeft, zoals Hij doet in dit verhaal, wordt pas nuttig als we op één of andere manier dat goede nieuws met anderen delen.

- 1 Heb je wel eens onverwacht iemand in je eigen taal horen spreken, bijvoorbeeld toen je ergens op vakantie was? Wat doet zo iets met je? Wil je meer weten over die persoon, of trek je je juist terug?
- 2 Het wonder dat de Bijbel hier beschrijft, gebeurt vandaag de dag niet meer op deze manier. Waar haal jij energie vandaan om te spreken over je geloof?
- 3 Wat is er voor nodig om jou te laten luisteren naar wat iemand vertelt over z'n geloof?

Website

Voor het aanbod van onze gratis cursussen verwijzen we je naar onze website www.esda-online.nl

Voorbede

Iedere maandagmiddag om 13.30 uur doen we voorbede voor wie ons daarom vragen. Jouw gebedsverzoeken zien wij graag tegemoet op esda@adventist.nl

Twée

Marie Rahajaan

soorten energie

Afgelopen maart won BBB (BoerBurgerBeweging) in alle provincies de verkiezingen. In Flevoland behaalde deze politieke partij een monsterzege. Zij wonnen maar liefst tien van de 41 zetels van Provinciale Staten. Wat betekent dit voor de cultuur in deze provincie?

Door de bril van beleidsmedewerker cultuur van deze provincie las ik het verkiezingsprogramma met bijzondere interesse. Als jongste provincie heeft Flevoland relatief weinig culturele voorzieningen. Het is een uitdaging om te werken in een omgeving waar nog veel mogelijkheden en kansen zijn. Gelukkig geeft mij dit juist enorm veel energie.

Inspiratie opdoen

Eén van de leukste aspecten van mijn werk is dat ik regelmatig naar toneelvoorstellingen, tentoonstellingen en (klassieke) concerten 'moet'. Zowel in Flevoland als daarbuiten. Aan de ene kant om op de hoogte te blijven van het aanbod, maar uiteraard ook om inspiratie op te doen.

Wisselwerking

Als kunstsociologe ben ik extra geïnteresseerd in de wisselwerking tussen de kunstenaar en het publiek. De manier waarop bezoekers reageren op kunst verschilt tussen landen en zelfs steden. Het toneelstuk *Prima Facie* met Jodie Comer kreeg in Londen na afloop van de voorstelling een staande ovatie, terwijl in New York tijdens de gehele voorstelling hoorbaar werd gereageerd op het acteerwerk. Er hing daardoor een totaal andere energie in de lucht.

Ook bij de tentoonstelling over mode-icoon Thierry Mugler was het energieverschil duidelijk te merken. Deze was in 2020 te bezoeken in de Kunsthal en is momenteel in het Brooklyn Museum te zien. Net als in het theater was de energie in de museumzalen van New York duidelijk voelbaar, doordat de haute-couturejurken direct reacties opriepen bij de bezoekers.

'Automobile dress' en 'Motorcycle bustier' door modeontwerper Thierry Mugler

© Stephen Kelly Photography, CC BY 2.0

Energie in de kunst

De culturele sector besteedt zelf ook aandacht aan energie, zij het een ander soort energie. Zo bezocht ik bij toeval de tentoonstelling *Climate in Crisis*. Deze laat de gevolgen zien van klimaatverandering voor de inheemse bevolking van Noord- en Zuid-Amerika, onder andere door de toenemende behoefte aan elektriciteit.

Klimaatverandering

In Nederland speelde het toneelstuk *De Zaak Shell*. Anoenk Nuyens en Rebekka de Wit schreven het stuk naar aanleiding van de rechtszaak die is aangespannen (en gewonnen) door een groep NGO's om Shell te dwingen haar bedrijfsvoering radicaal aan te passen. Dit zodat het bedrijf meer prioriteit geeft aan maatregelen om klimaatverandering tegen te gaan. Als je dit stuk gemist hebt: op NPO Start is de verfilming te bekijken. Dezelfde theatermakers creëren momenteel een theatervoorstelling en dramaserie over staalfabriek Tata Steel. Ook Flevolandse gezelschappen houden zich bezig met klimaatveranderingen. Zo speelt Gouden Haas tijdens de komende editie van Oerol een muzikale poëtische voorstelling over de afnemende biodiversiteit: één van de gevolgen van de huidige klimaatcrisis.

© www.facebook.com/frascatitheater

Verhalen vertellen

Zoals je kunt lezen, zijn er talloze voorbeelden te noemen waarin de culturele sector gedreven wordt door de gevolgen van klimaatverandering. Met de overwinning van BBB is het spannend om te ontdekken of er in de komende bestuursperiode ruimte blijft voor de ontwikkeling van cultuur- en erfgoedinitiatieven in Flevoland, zodat deze verhalen ook in de toekomst verteld kunnen worden.

www.esda-online.nl

ESDA-Instituut
Amersfoortseweg 18
3712 BC Huis ter Heide
030 6931509
esda@adventist.nl

Kijk ook op
www.esda-online.nl

Verrassende
Perspectieven

met het cursusaanbod van het ESDA-Instituut

“ Afval is bij ons geen afval meer. Het is een grondstof geworden – van producten en van gedachten ”

Vooruitblik Het thema van de volgende **Contact** is ‘afval’. Je leest er meer over in het blad dat je in september in de bus krijgt.

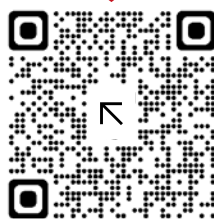
Contact is een gratis uitgave van het ESDA-Instituut, onderdeel van het Kerkgenootschap der Zevende-dags Adventisten.

*Wil je Contact niet meer ontvangen?
Stuur dan een e-mail aan esda@adventist.nl*

ESDA Nederland Adres Amersfoortseweg 18,
3712 BC Huis ter Heide
Telefoon 030 - 6931509
INGbank NL76 INGB 0000 0383 25
Rabobank NL59 RABO 0155 9483 18
E-mail esda@adventist.nl
Web www.esda-online.nl

Woord van Hoop (ESDA België) Adres Ernest Allardstraat 11, 1000 Brussel
Telefoon 02-5113680
ING Bank BE47 3100 1698 4180
E-mail info@woordvanhoop.be
Web www.woordvanhoop.be

GRATIS
Download
Contact
Magazine

ESDA Instituut
Online
Bijbellessen
Online

